

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/253/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1618202183
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1618202183.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte v zložení: predsedníčka senátu JUDr. Darina Kriváňová a členovia senátu JUDr. Branislav Král a JUDr. Michaela Krajčová, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951 proti žalovanému: C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XX, Jakubov, o zaplatenie 2.082,13 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky č. k. 4Csp/22/2018-58 zo dňa 16.9.2019, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Malacky č. k. 4Csp/22/2018-58 zo dňa 19.9.2019 z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e.
Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Malacky rozsudkom č. k. 4Csp/22/2018-58 zo dňa 19.09.2019 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu 2.082,13 Eur, úroky vo výške 99,25 Eur, úroky z omeškania vo výške 2,84 Eur a úrok z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 2 082,13 Eur od 19.06.2018 až do zaplatenia, to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 70 Eur, splatných vždy k 25-temu dňu toho ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky alebo jej časti sa stáva splatným celý dlh. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil použitím ustanovení § 497 Obchodného zákonníka; § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 9 § 517 ods. 2 a § 565 Občianskeho zákonníka; § 1 ods. 2, § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

3. Vecne svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil tak, že považoval žalobu žalobcu za čiastočne dôvodnú. V konaní bolo žalobcom tvrdené a preukázané, že žalovaný po poskytnutí úveru v sume 3.000 Eur úver v dohodnutých splátkach vo výške 53,93 Eur riadne a včas nesplácal. Žalovaný mal povinnosť prvú splátku uhradiť 15.02.2013 a termín konečnej splatnosti úveru bol dohodnutý ku dňu 16.01.2023. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalovaný uhradil splátky v celkovej sume 3.332,04 Eur a následne už ďalšie splátky neuhradil. Splátky boli započítané v prospech istiny a v prospech dohodnutého zmluvného úroku. Následne žalobca v súlade s čl. 4 úverovej zmluvy po tom, čo žalovaný bol v omeškaní so splátkami od 15.03.2018, pristúpil listom zo dňa 18.06.2018 k zosplateniu celého úveru a vyzval žalovaného k zaplateniu dlhu 2.244,22 Eur v lehote do 28.06.2018. Žalovaný po 18.06.2018, kedy bol úver zosplatený, neuhradil naň už žiadnu platbu. Vzhľadom na uvedené je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi zosplatenú a neuhradenú časť úverovej istiny v sume 2.082,13 Eur, sumu riadnych úrokov 99,25 Eur, ktoré si žalobca uplatnil z neuhradených splátok od ich splatnosti do zosplatenia úveru dňa 18.06.2018 a sumu úrokov z omeškania 2,84 Eur ako vyčíslený úrok z omeškania vo výške 8 % ročne za omeškané splátky do zosplatenia úveru. Pokiaľ ide o zmluvný úrok 17,90 % ročne, ktorý uplatnil žalobca zo sumy nezaplatennej istiny vo výške 2.082,13 Eur od 19.06.2018 až do zaplatenia, súd prvej inštancie žalobu v tejto časti zamietol. Nakoľko je

žalovaný v omeškaní s plnením peňažného dluhu, žalobcovi vznikol nárok aj na úroky z omeškania. Výška úrokov z omeškania k prvému dňu omeškania žalovaného, t.j. k 19.06.2018 (dňu nasledujúcemu po mimoriadnom zosplatnení úveru) bola 8 % ročne. Žalobca si uplatnil voči žalovanému úrok z omeškania v dojednanej výške 8 % ročne z nezaplatených istiny 2.082,13 Eur, ako aj z nezaplatených úrokov 99,25 Eur od 19.06.2018 až do zaplatenia. Súd prvej inštancie je ale toho názoru, že žalobcovi patria úroky z omeškania len z uplatnenej istiny úveru, nie však z nezaplatených zmluvných úrokov, pretože tak Občiansky zákonník ako aj Obchodný zákonník právo požadovať príslušenstvo pohľadávky (úroky z omeškania) z príslušenstva (zmluvných úrokov) veriteľovi nepriznávajú. Vychádzajúc z uvedeného súd prvej inštancie potom žalobcovi priznal úroky z omeškania vo výške 8 % ročne iba zo sumy 2.082,13 Eur od 19.06.2018 až do zaplatenia a vo zvyšnej časti požadovaných úrokov z omeškania žalobu ako nedôvodnú zamietol. Súd prvej inštancie s ohľadom na § 232 ods. 3 CSP posúdil osobné a majetkové pomery žalovaného a umožnil mu uhradiť pohľadávku žalobcu v splátkach, keď ním navrhnutú sumu 70 Eur mesačne považoval za primeranú. Keďže žalobca mal vo veci neúspech len v časti príslušenstva uplatnenej pohľadávky (úrok po zosplatnení úveru), súd mu v zmysle § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnej výške.

4. Proti predmetnému rozsudku v časti zamietajúceho výroku a v časti plnenia v splátkach podal odvolanie žalobca, ktorý nesúhlasil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, poukázal na odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP a navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadutej časti zmenil tak, že návrhu žalobcu vyhovie aj v zamietnutom rozsahu a žalovaného zaviazal uhradiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň, aby žalobcovi priznal aj náhradu trov konania a trov odvolacieho konania. V podanom odvolaní vo vzťahu k nároku veriteľa na úrok z omeškania zo zmluvného úroku ku dňu zosplatnenia uviedol, že keďže zmluvné úroky ku dňu zosplatnenia celého dluhu boli vyčíslené pevnou sumou, ktorá pripadá na časť anuitných splátok neuhradených dlžníkom, pripadajúca na zmluvný úrok, naakumulovanú ku dňu zosplatnenia a táto sa ďalej (t. j. po zosplatnení celého dluhu) nenavýšuje, nejde ohľadom nároku na tento úrok z omeškania o rozpor so zásadou anatocizmu, ktorá má zamedziť neodôvodnenému navyšovaniu nárokov veriteľov ohľadom príslušenstva. Zároveň poukázal na rozsiahlu rozhodovaciu prax všeobecných súdov SR riešiacich danú problematiku. Ďalej namietal, že bez dôkazov komplexne objektivizujúcich majetkovú situáciu žalovaného nebola splnená podmienka odôvodnenosti pre určenie dlhšej paričnej lehoty a súd priznaním možnosti splátok postupoval nad zákonom dovolený rozsah. Na podporu svojich argumentov žalobca taktiež poukázal na rozsiahlu rozhodovaciu prax všeobecných súdov SR.

5. Žalovaný odvolanie nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

6. V priebehu odvolacieho konania, žalobca podaním zo dňa 26.05.2021 poukázal na to, že bol vyhlásený konkurz voči žalovanému, a preto má žalobca za to, že konanie by malo byť v súlade s ustanovením § 167e zákona č. 7/2005 Z. z. zastavené. S poukazom na § 11 ods. 8 zákona č. 71/1992 Zb. žalobca žiada o vrátenie súdneho poplatku v celej výške.

7. V priebehu odvolacieho konania tak bolo zistené, že Okresný súd Bratislava I uznesením sp. zn. 33OdK/46/2021 zo dňa 12.05.2021 vyhlásil konkurz na majetok žalovaného, zverejnený v Obchodnom vestníku č. 99/2021 dňa 25.05.2021 (údaje verejne prístupné).

8. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), skôr ako mohol pristúpiť k meritórnemu preskúmaniu veci na základe podaného odvolania, musel sa zaoberať právne významnou skutočnosťou - vyhlásením konkurzu na majetok dlžníka.

9. Podľa § 167e ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZoKR“) ak bol vyhlásený konkurz, súd bez zbytočného odkladu zastaví konanie, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze (§ 166a) alebo sa považuje za nevyhmáateľnú (§ 166b).

10. Podľa § 166a ZoKR ak tento zákon neustanovuje inak (§ 166b a 166c), len v konkurze alebo splátkovým kalendárom môžu byť uspokojené tieto pohľadávky:

a) pohľadávka, ktorá vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi (ďalej len „rozhodujúci deň“),

- b) budúca pohľadávka ručiteľa, spoludlžníka alebo inej osoby, ktorej vznikne pohľadávka voči dlžníkovi, ak bude za neho plniť záväzok, ktorý vznikol pred rozhodujúcim dňom,
- c) pohľadávka, ktorá vznikne v súvislosti s vypovedaním zmluvy alebo odstúpením od zmluvy (§ 167d), ak ide o zmluvu uzatvorenú pred vyhlásením konkurzu (ods. 1). Pohľadávky podľa odseku 1 sa v konkurze uplatňujú prihláškou (ods. 2).

11. Podľa § 166b ZoKR za nevymáhateľné voči dlžníkovi v prípade oddĺženia sa považuje:

- a) príslušenstvo pohľadávky, ktoré presahuje 5 % istiny pohľadávky za každý kalendárny rok existencie pohľadávky, na ktoré vznikol nárok pred rozhodujúcim dňom; za obdobie kratšie ako kalendárny rok zostáva vymáhateľná alikvotná časť príslušenstva,
- b) príslušenstvo pohľadávky, na ktoré vznikol nárok v rozhodujúci deň a po rozhodujúcom dni; to neplatí pre pohľadávku z úveru na bývanie, ibaže bola prihlásená do konkurzu,
- c) pohľadávka zo zmenky, ak bola podpísaná dlžníkom pred rozhodujúcim dňom,
- d) zmluvné pokuty a iné súkromnoprávne alebo verejnoprávne peňažné sankcie, kde povinnosť, ktorá zakladá právo uplatniť alebo uložiť takúto pokutu alebo sankciu, bola porušená pred rozhodujúcim dňom,
- e) peňažné pohľadávky, ktoré patria alebo patrili osobe spriaznenej s dlžníkom a vznikli pred rozhodujúcim dňom,
- f) trovy účastníkov konania, ktoré im vznikli v súvislosti s účasťou v konkurznom konaní alebo v konaní o určení splátkového kalendára (ods. 1). Nevymáhateľnosť podľa odseku 1 sa nevzťahuje na oddĺžením nedotknuté pohľadávky (ods. 2).

12. Podľa § 166c ods. 1 ZoKR oddĺžením sú nedotknuté tieto pohľadávky:

- a) pohľadávka veriteľa - fyzickej osoby, ktorú nenadobudol postúpením, prevodom alebo prechodom s výnimkou dedenia, ak takáto pohľadávka nebola prihlásená v konkurze z dôvodu, že veriteľ nebol správcom písomne upovedomený, že bol vyhlásený konkurz; ustanovenie § 166b ods. 1 písm. a) a b) tým nie je dotknuté,
- b) pohľadávka z právnej pomoci poskytnutej dlžníkovi Centrom právnej pomoci v súvislosti s konaním o oddĺžení,
- c) zabezpečená pohľadávka v rozsahu, v ktorom je krytá hodnotou predmetu zabezpečovacieho práva; ustanovenie § 166b ods. 1 písm. a) a b) tým nie je dotknuté,
- d) pohľadávka zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví alebo spôsobenú úmyselným konaním vrátane príslušenstva takejto pohľadávky,
- e) pohľadávka dieťaťa na výživné vrátane príslušenstva takejto pohľadávky,
- f) pracovnoprávne nároky voči dlžníkovi,
- g) peňažný trest podľa Trestného zákona,
- h) nepeňažná pohľadávka.

13. Odvolací súd vo vzťahu k procesnému inštitútu zbavenia sa dlhov dlžníka (oddĺženie) vo všeobecnosti uvádza, že ide o procesný nástroj určený výlučne pre dlžníka, ktorým možno za podmienok ustanovených v zákone (ZoKR) dosiahnuť nevymáhateľnosť rozhodujúcej množiny pohľadávok v rozsahu, v ktorom tieto nie sú kryté hodnotou majetku dlžníka, pričom v predmetnom konaní sa nerozlišuje medzi fyzickou osobou - podnikateľom a nepodnikateľom. Oddĺžiť sa možno dvoma spôsobmi, a to konkurzom (podľa štvrtej časti, druhej hlavy ZoKR) alebo splátkovým kalendárom (podľa štvrtej časti, tretej hlavy uvedeného zákona). Voľba formy oddĺženia je výlučne na dlžníkovi, tento nepodáva všeobecný návrh na oddĺženie, kde by vhodnú formu určil súd, príp. správca, ale voľbu spôsobu oddĺženia vykoná dlžník podaním príslušného návrhu.

14. K procesnoprávnym účinkom vyhlásenia konkurzu podľa štvrtej časti ZoKR odvolací súd vyzdvihuje, že na rozdiel od likvidačného konkurzu (druhá časť, prvá hlava ZoKR), súdne konania, v ktorých sa uplatňujú pohľadávky, ktoré sa uspokojujú v oddĺžovacom konkurze (§ 166a a nasl.) a pohľadávky, ktoré sú v tomto konkurze vylúčené z uspokojenia a sú nevymáhateľné (§ 166b) sa neprerušujú, ale súd je povinný tieto konania bez zbytočného odkladu zastaviť (§ 167e).

15. Žalobca si žalobou uplatnil voči žalovanému pohľadávku zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktorá mala podľa žalobcu vzniknúť pred vyhlásením konkurzu na majetok žalovaného v rámci jeho oddĺženia. Vzhľadom na to, že zverejnením rozhodnutia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku na majetok žalovaného sa začal konkurz, ako aj na skutočnosť, že žalobca si v tomto konaní uplatňuje pohľadávku, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze na majetok žalovaného, boli naplnené zákonné predpoklady

na zastavenie predmetného konania, s poukazom na § 167e ods. 1 ZoKR, k čomu potom odvolací súd i pristúpil, tu po predchádzajúcom zrušení napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu s podporným použitím § 391 ods. 1 v spojení s § 389 ods. 1 písm. d) CSP (dôvody pre vydanie napadnutého rozhodnutia neskôr odpadli), vychádzajúc pritom tiež zo znenia čl. 4 ods. 1 CSP (umožňujúceho použiť analógiu ako špecifický prostriedok interpretácie práva), keďže zákonodarca pri koncipovaní na vec sa vzťahujúcu právnu normu výslovne neriešil všetky do úvahy prichádzajúce situácie, za ktorých môže dôjsť k naplneniu zákonných predpokladov na zastavenie konania podľa § 167e ZoKR, teda že sa tak môže stať aj v odvolacom konaní. Účelom predmetného zákonného ustanovenia je jednoznačne zastavenie konania bez rozhodnutia o uplatnenej pohľadávke, ktorá pohľadávka môže byť uspokojená iba v konkurze, preto podľa odvolacieho súdu zastaveniu konania musí predchádzať zrušenie napadnutého rozsudku o predmetnej pohľadávke, na čom je v podstate koncipovaný aj sám Civilný sporový poriadok, ktorý so zastavením konania odvolacím súdom vždy viaže i zrušenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie.

16. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd s odkazom najmä na citované ustanovenia § 167e ods. 1 ZoKR rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a konanie zastavil.

17. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol postupom podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP, vychádzajúc zo situácie, že zákonným dôvodom zastavenia konania bola objektívna skutočnosť - vyhlásenie konkurzu na majetok žalovaného ako zákonný dôvod zastavenia konania, ku ktorej právnej skutočnosti došlo až v prebiehajúcom odvolacom konaní, čím potom žiadnej zo strán sporu z procesného hľadiska nemožno pričítať zavinenie na zastavení konania, preto ani žiadna zo strán sporu nemôže mať právo na náhradu trov konania.

18. Žalobca si podaním zo dňa 26.05.2021 uplatnil nárok na vrátenie súdneho poplatku s odkazom na § 11 ods. 8 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Podľa predmetného ustanovenia ak bolo konanie zastavené po tom, ako bol na majetok žalovaného alebo odporcu vyhlásený konkurz podľa osobitného zákona, vrátia sa navrhovateľovi všetky poplatky bez ich krátenia a poplatky, ktoré ku dňu zastavenia konania nezaplatil, sa nevyberajú. Predmetné zákonné ustanovenie však odkazuje len na § 47 ZoKR (nie však podľa § 167e ZoKR). V predmetnom prípade došlo k zastaveniu konania z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok žalovaného podľa § 167e ZoKR (nie podľa § 47 ZoKR), a preto odvolací súd vrátenie súdneho poplatku žalobcovi nepriznal.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje

za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).